

Projekt

z dnia 22 listopada 2023 r.
Zatwierdzony przez .....

Uchwała Nr .....
Rady Miasta Zakopane
z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U.2023.40 ze zm.) oraz art. 81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2022 poz. 840 ze zm.), §2 ust. 2 i 3, §4 ust. 2 oraz §6 ust.1 i 2 Uchwały nr XXIII/301/2012 Rady Miasta Zakopane z dnia 1 marca 2012 r. w sprawie zasad i trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U. Woj. Małop. rok 2012, poz. 1168), zmienionej Uchwałą nr XVI/253/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r. (Dz.U. Woj. Małop. z 2015 r., poz. 8479) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyznaje się dotację w kwocie 50 000,00 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) wnioskodawcom: Pani Magdalenie Kraszewskiej, Panu Andrzejowi Kraszewskiemu, Pan Natalii Szmurło, Pani Bożenie Szmurło na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych w obrębie zabytkowej willi "Dom Doktora", zlokalizowanej w Zakopanem przy ul. Witkiewicza 19, **na prace interwencyjne wymagające niezwłocznego podjęcia z uwagi na stopień zagrożenia zabytku, wynikający ze skrajnie niekorzystnych warunków zimowych.**

§ 2.

Dotacja zostanie przeznaczona na sfinansowanie prac restauratorskich, konserwatorskich i robót budowlanych w ramach realizacji zadania pn.:

- demontaż i rekonstrukcja podłogi pomiędzy parterem a poddaszem, usunięcie zamkniętych trocin z przestrzeni stropu wraz z osuszeniem legarów i impregnacją, założenie izolacji przeciwwilgociowych, przeprowadzenie w przestrzeni stropu instalacji elektrycznych;
- szorowanie zalanych ścian w kondygnacji parteru (w salonie) oraz cyklinowanie i lakierowanie zabytkowych parkietów

§ 3.

Dotacja zostaje udzielona z budżetu gminy na rok budżetowy 2023.

§ 4.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Zakopane.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Willa powstała prawdopodobnie w 1898 r. dla rodziny Józefy Krzeptowskiej, w której posiadaniu istniejąca tu zagroda znajdowała się co najmniej od początku 2. połowy XIX w. Po jej zabudowaniach został sosrąb z datą 1856 i tragarze stropu w północnej części domu oraz prawdopodobnie część gospodarza domku, stojącego w głębi działki. Budynek składa się z dwóch części: starszej z 1856 r. - ustawionej prostopadłe do ulicy w głębi parceli i połączonego z nim korpusu, głównego budynku z 1898 r. – ustawionego kalenicowo we frontowej części działki.

Dom Doktora usytuowany jest po północnej stronie ulicy, frontem od południa. Budynek główny – wzniesiony jest na wysokiej, kamiennej podmurówce, w części północno-wschodniej podpiwniczony. Jest to dom drewniany wzniesiony w technice zrębowej, nakryty dachem siodłowym krytym gontem. Budynek jest parterowy z mieszkalnym poddaszem. Od frontu centralnie dostawiony jest ryzalit z przeszklonym gankiem wejściowym, a w partii dachu facjatka z balkonem, flankowana „wyglądami” w typie orawskim.

Historia:

W maju 1910 r. Justyna z Krzeptowskich Fedrowa sprzedała budynek dr Waławowi Kraszewskiemu wybitnemu lekarzowi (1872-1931) „*postaci wielce zasłużonej dla Zakopanego*”, który był m.in. współzałożycielem, i do końca życia honorowym prezesem Tatrzańskieo Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, aktywnym działaczem różnych organizacji społecznych, od 1909 r. lekarzem i instruktorem w Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym, prezesem TOPR-u (do 1930 r.), kierownikiem Domu Zdrowia dla Nauczycieli, a w latach 1925-1931 naczelnym lekarzem Sanatorium Nauczycielskiego. Popierał badania geologiczne w Tatrach. Za swoją działalność społeczną i polityczną odznaczony przez Józefa Piłsudskiego Krzyżem Niepodległości, a jego żona Janina – Medalem Niepodległości.

Dom utrzymał się w posiadaniu rodziny Kraszewskich do chwili obecnej, choć w latach 50-90. XX w. był objęty przymusowym kwaterunkiem – lokatorzy zajmowali większość pokoi na poddaszu, poza jednym, środkowym z balkonem.

Obecnie w domu tym znajduje się Galeria Sztuki Współczesnej i Muzeum rodzinne, w którym zgromadzono najcenniejsze pamiątki, dokumenty, zdjęcia, obrazy, sprzęty i narzędzia lekarskie dr Waławo Kraszewskiego. Jest tam próba rekonstrukcji jego pasji i życia oraz jego najbliższych, przybliżających nam świat elity politycznej i artystycznej Zakopanego lat przed odzyskaniem niepodległości i okresu międzywojennego”. Godny podkreślenia jest fakt, że obecna funkcja obiektu umożliwia oglądanie najcenniejszych oryginalnie umeblowanych wnętrz na parterze.

„W Galerii Sztuki organizowane są w rytmicznym cyklu wystawy różnych kierunków sztuki i artystów, którzy zdolni są wykorzystać kreatywnie to miejsce.

Odbywają się tutaj także koncerty, warsztaty muzyczne, spotkania i odczyty o literaturze i poezji, o sztuce Jerzego Nowosielskiego, van Gogha, o architekturze Podhala, o współczesnej fotografii i filmie”

Dzięki ciągłości swojej historii oraz wysokiej świadomości i kulturze właścicieli dom zachował to co najcenniejsze: autentyczność substancji zabytkowej. Nienaruszona, a jedynie doraźnie konserwowana forma zewnętrzna pozostaje w absolutnej harmonii i jedności z oryginalnym wystrojem wnętrza, wydaje się jakby niezmiennym mimo upływu niemal 120 lat.

Za te właśnie walory oraz ożywianie historycznych wnętrz wydarzeniami kulturalnymi właścicielka domu, a zarazem animatorka tychże imprez, otrzymała wyróżnienie w ramach nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego w 2006 r. za: wysiłki na rzecz utrzymania autentyczności w willi w stylu zakopiańskim z 1898 r.

Dom można śmiało zaliczyć do jednych z najbardziej oryginalnych i wartościowych willi drewnianych z końca XIX w. w Zakopanem.

Dotacja jest udzielana na prace interwencyjne wynikające z zagrożenia zabytku.

Wieczorem w dniu 31.10.2023 r. Willa „Dom Doktora”, przy ul. Witkiewicza 19 w Zakopanem, stanęła w płomieniach, wyniku czego zabytkowy dom został znacznie uszkodzony, zniszczony i zalany, i w obliczu zbliżającej się zimy zostanie bezpowrotnie stracony bez dalszych działań pomocowych.

Mając na uwadze faktyczne zagrożenie dla zachowania zabytku o bardzo wysokich wartościach zabytkowych, celem jego zabezpieczenia prace interwencyjne w jego obrębie należy podjąć niezwłocznie.

Proponowana do przyznania dotacja stanowi 97,93 % kosztu całkowitego realizacji wskazanego we wniosku zadania, pozostała część jest finansowana ze środków własnych (2,07%).